

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 30 Μαΐου 2024
(OR. en)

9439/24

DUAL USE 39
POLCOM 203
COMER 87
RECH 254
ENER 255
ENV 557
CFSP/PESC 650

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη λευκή βίβλο για τους ελέγχους των εξαγωγών

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη λευκή βίβλο για τις εξαγωγές, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 4030η σύνοδό του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη λευκή βίβλο για τους ελέγχους των εξαγωγών

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- A. Την κοινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με μια στρατηγική για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομικής ασφάλειας, της 20ής Ιουνίου 2023¹.
- B. Τη δημοσίευση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις 24 Ιανουαρίου 2024, λευκής βίβλου για τους ελέγχους των εξαγωγών² στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων για το εμπόριο, τις επενδύσεις και την έρευνα ως μέρους της ανάπτυξης μιας στρατηγικής για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομικής ασφάλειας, η οποία περιλαμβάνει:

την ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το ισχύον σύστημα ελέγχου των εξαγωγών της ΕΕ για είδη μη στρατιωτικής και στρατιωτικής χρήσης (είδη διπλής χρήσης), με σκοπό την προάσπιση της διεθνούς ασφάλειας και τη διαφύλαξη των συμφερόντων ασφάλειας της ΕΕ στο πλαίσιο των γεωπολιτικών εξελίξεων· τις υφιστάμενες προκλήσεις όπως προσδιορίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον στόχο της να ξεκινήσει συζήτηση για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ισχύοντος συστήματος ελέγχου των εξαγωγών της ΕΕ· και

τις τέσσερις «προτεινόμενες αντιδράσεις» της λευκής βίβλου για τους ελέγχους των εξαγωγών, για τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιάζει να προτείνει δράση τόσο σε βραχυπρόθεσμο όσο και σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ

- A. Ότι ο έλεγχος των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης αποτελεί θεμελιώδες εργαλείο για τη διασφάλιση της διεθνούς ειρήνης και σταθερότητας.

¹ ST 10919/23

² ST 5859/24

Επιπλέον, είναι ζωτικής σημασίας να διασφαλιστεί η τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων και ευθυνών των κρατών μελών και της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά τη μη διάδοση, την περιφερειακή ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

- Β. Τη μεγάλη σημασία της προσήλωσης των κρατών μελών στα πολυμερή καθεστώτα ελέγχου των εξαγωγών, καθώς συνεχίζουν τις δράσεις τους για τη στήριξη μιας διαρκούς πολυμερούς προσέγγισης όσον αφορά τον έλεγχο των εξαγωγών και την ενίσχυση της λειτουργίας αυτών των καθεστώτων, η οποία είναι θεμελιώδους σημασίας για την πρόληψη της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής και των φορέων τους και την αποφυγή της ανεπιθύμητης συσσώρευσης συμβατικών όπλων και την προώθηση της διεθνούς ειρήνης.
- Γ. Ότι ο έλεγχος των εξαγωγών είναι αποτελεσματικότερος όταν εφαρμόζεται πολυμερώς, διατηρώντας παράλληλα ισότιμους όρους ανταγωνισμού και καλλιεργώντας τον ανοικτό χαρακτήρα και ένα ευνοϊκό κλίμα για την έρευνα και την καινοτομία.
- Δ. Την ανάγκη πλήρους αξιοποίησης των υφιστάμενων μέσων για τον έλεγχο των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης, όσον αφορά τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, ενισχύοντας τις εν εξελίξει εργασίες για την πλήρη εφαρμογή του ισχύοντος κανονισμού (ΕΕ) 2021/821 για τα είδη διπλής χρήσης³.
- Ε. Τη σημασία και τον πρωτεύοντα ρόλο του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών για την πλήρη εφαρμογή του ισχύοντος κανονισμού (ΕΕ) 2021/821, καθώς και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διευκόλυνση του εν λόγω συντονισμού, ιδίως κατά τη διοργάνωση των συνεδριάσεων της «συντονιστικής ομάδας διπλής χρήσης του άρθρου 24», των συνεδριάσεων του «μηχανισμού συντονισμού της επιβολής του άρθρου 25 παράγραφος 2» και των σχετικών συνεδριάσεων των ομάδων τεχνικών εμπειρογνομόνων· και το «ηλεκτρονικό σύστημα διπλής χρήσης (DUeS)», το οποίο υποστηρίζει την άμεση συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821.

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση ενωσιακού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης (αναδιατύπωση), *ΕΕ L 206 της 11.6.2021, σ. 1*.

- A. Ότι ένα μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό περιβάλλον δημιουργεί νέες προκλήσεις, μεταξύ άλλων και στον τομέα του ελέγχου των εξαγωγών —χωρίς αναγκαστικά να συμφωνεί με την ανάλυση της λευκής βίβλου σχετικά με το διεθνές σύστημα ελέγχου των εξαγωγών ή να αποκλείει περαιτέρω σχετική συζήτηση στο Συμβούλιο.
- B. Την εντολή της Ομάδας «Αγαθά διπλής χρήσης» του Συμβουλίου ως του καθορισμένου φόρουμ πολιτικής για τις συζητήσεις σχετικά με τον έλεγχο των εξαγωγών διπλής χρήσης στο πλαίσιο του Συμβουλίου και τις εργασίες της Ομάδας «Αγαθά διπλής χρήσης» του Συμβουλίου μετά τη δημοσίευση της λευκής βίβλου για τους ελέγχους των εξαγωγών.
- Γ. Ότι τα κατωτέρω συμπεράσματα αφορούν ειδικά τις «προτεινόμενες αντιδράσεις» της λευκής βίβλου σχετικά με τους ελέγχους των εξαγωγών και δεν προδικάζουν τυχόν γενικότερες απόψεις του Συμβουλίου σχετικά με μια στρατηγική για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομικής ασφάλειας και τον ρόλο του ελέγχου των εξαγωγών σε αυτήν.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ:

1. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αναλύσει περαιτέρω, από κοινού με τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη του δικαιώματος πρωτοβουλίας της Επιτροπής, τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί το ισχύον άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821⁴ ως βάση για κατ' εξουσιοδότηση πράξη της Επιτροπής με σκοπό την προσωρινή εισαγωγή νέων ειδών στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821, τα οποία αντικατοπτρίζουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των πολυμερών καθεστώτων ελέγχου των εξαγωγών ως μέλη των εν λόγω καθεστώτων.
2. ΘΕΩΡΕΙ ότι η τροποποίηση του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821 μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας για την προσωρινή προσθήκη νέων ειδών δεν είναι κατάλληλη ώστε να αντικατοπτρίζονται οι διεθνείς δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί από τα κράτη μέλη για τη στήριξη των πολυμερών καθεστώτων ελέγχου των εξαγωγών με αποτελεσματικό και βιώσιμο τρόπο.

⁴ Το άρθρο 17 χρησιμοποιείται επί του παρόντος για τις περιοδικές τροποποιήσεις του παραρτήματος Ι ώστε να ενσωματώνονται οι έλεγχοι που συμφωνούνται στα πολυμερή καθεστώτα ελέγχου των εξαγωγών ή που απορρέουν από τις σχετικές διεθνείς συνθήκες. Η ζητούμενη ανάλυση δεν θίγει αυτή την τρέχουσα χρήση.

3. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι η Ομάδα «Αγαθά διπλής χρήσης» του Συμβουλίου είναι το φόρουμ στο οποίο το Συμβούλιο ανέθεσε την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου και την παροχή κατευθύνσεων πολιτικής στον τομέα της πολιτικής ελέγχου των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης και συναφών θεμάτων.
4. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Προεδρία του Συμβουλίου να αξιοποιήσει πλήρως την Ομάδα «Αγαθά διπλής χρήσης» του Συμβουλίου, μεταξύ άλλων διοργανώνοντας περιοδικές συνεδριάσεις υψηλού επιπέδου της ομάδας για βασικά ζητήματα πολιτικής ελέγχου των εξαγωγών, εφόσον απαιτείται, υπό ασφαλή και εμπιστευτική μορφή, και υποβάλλοντας έκθεση στην ΕΜΑ και το Συμβούλιο, κατά περίπτωση.
5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι εθνικοί έλεγχοι παραμένουν αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους και αποτελούν μέσο για την αντιμετώπιση των ζητημάτων εθνικής ασφάλειας και, ως εκ τούτου, οποιαδήποτε σύσταση σχετικά με τον εθελοντικό συντονισμό των εθνικών καταλόγων ελέγχου δεν θα πρέπει να θίγει την ικανότητα του κράτους μέλους να ενεργεί ανταποκρινόμενο σε ανησυχίες σχετικά με την εθνική ασφάλεια, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαφορές στα νομικά συστήματα των κρατών μελών και να προσμετρά τις συνέπειες ως προς τον διοικητικό φόρτο.
6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών ώστε να διασφαλίζεται τόσο η πλήρης όσο και η αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821, ιδίως όσον αφορά την έγκριση των εθνικών καταλόγων ελέγχου.
7. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να διασφαλίσει τον προγραμματισμό επαρκών συνεδριάσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 24 και στο άρθρο 25 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821, ώστε ο αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών κατά την εφαρμογή και την επιβολή του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821 να μπορεί να πραγματοποιείται με την απαιτούμενη ένταση και συχνότητα και με ασφαλή και εμπιστευτικό τρόπο.
8. ΠΡΟΣΒΛΕΠΕΙ να εργαστεί με σκοπό την έκδοση από την Επιτροπή και το Συμβούλιο της σύστασης για καλύτερο συντονισμό των εθνικών καταλόγων ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα σχετικά με την ορολογία των εθνικών καταλόγων ελέγχου στα οποία κατέληξε η Ομάδα «Αγαθά διπλής χρήσης» του Συμβουλίου, καθώς και άλλες πληροφορίες από τα κράτη μέλη.

9. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πρωτίστως τον ισχύοντα κανονισμό (ΕΕ) 2021/821 και να αξιοποιήσουν πλήρως τα υφιστάμενα μέσα που είναι διαθέσιμα για τον έλεγχο των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης.
10. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την πρόταση της Επιτροπής να επισπευσθεί το χρονοδιάγραμμα της αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/821 για τα είδη διπλής χρήσης και θεωρεί ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εφαρμογή του κανονισμού, υπενθυμίζοντας ότι ορισμένες διατάξεις και εργαλεία δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί ή επί του παρόντος δοκιμάζονται.
11. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να μεριμνήσει για τη συμμετοχή των κρατών μελών στον καθορισμό των όρων αναφοράς της μελέτης στην οποία θα βασιστεί η αξιολόγηση.
12. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να τηρεί ενήμερο το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση των δράσεων, μεταξύ άλλων υποβάλλοντας στοιχεία και ζητώντας ανατροφοδότηση από τα αρμόδια προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου, όπως η Ομάδα «Αγαθά διπλής χρήσης» του Συμβουλίου.
-